

ABD Türkiye'den ne istiyor

17.02.2018

Türk ve ABD'li dışişleri bakanlarının Ankara'da yaptığı görüşmede, diplomatik vaat ve sözlerin dışında, somut bir gelişme yaşanmadı. Sanki iki ülke birbirini yeni tanımış, diplomatik ilişkileri dün başlamış gibi, iki ülke arasında iletişim için yeni kanalların kurulmasının kararlaştırılması, ilişkileri normalleştirme konusunda mutabakata varılması, zekâmızla alay edildiğinin kanıtlarıydı. Türkiye, ABD'nin PKK – PYD ve FETÖ terör örgütlerine verdiği destek konusunda, onca ısrarına rağmen, umduğunu bulamadı. ABD ipe un serdi. Zamana oynadı. Top çevirdi. ABD emperyalizminin bölgemize ve ülkemize yönelik tehditlerinin süreceği bir kez daha anlaşıldı.

Sahadaki gelişmelerin müzakere masasına anında yansıdığı Suriye meselesinde, şu denklem bir kez daha gerçekleşti: Avrasya'da güçlü olmak için Ortadoğu'da güçlü olmak, Ortadoğu'da etkili olmak için Avrasya'da etkili olmak şart. Rusya bunu kanıtladı. Çin'in Suriye konusunda daha atak davranmaya başlaması bunu kanıtlıyor. Cenevre Süreci'nin başarısızlığına karşılık, Soçi ve Astana Zirveleri sonrasında yakalanan ivme bunu gösteriyor. Sıklıkla vurguladığımız üzere, ihtiyaçlar değişince ittifaklar da değişiyor. Her ittifak karşısında yeni bir ittifak doğuruyor. Suriye meselesindeki gelişmeler şunu ortaya koydu. İttifaklar stratejik değil, taktik düzeyde. Uzun vadeli değil, kısa vadeli. Çok kapsamlı değil, konu – sorun bazlı. İlişki biçimi paktlar, bloklar, ittifaklar arasında değil, ülkeler arası ikili ilişkiler şeklinde. Şimdi neler yapılması gerektiğini konuşalım...

GÜÇLÜ OLMAK DEMEK...

1 – Türkiye'nin dış politikasının tamamen iç siyasete dönük ve hamaset dozu yüksek seyri, iktidarın tabanını tahkim etse de, dünyada inandırıcı olmuyor. Türk ve ABD'li dışişleri bakanlarının görüşmesinde, basın toplantısında ABD'li bakanın yüzündeki memnuniyet ifadesi bunu gösterdi. Dış politikada güçlü olmak demek, caydırıcı olmak demektir. Ve büyük devletin tanımlarından biri de şudur: Her istediğini yapamaz, ama istemediğinin yapılmasına da müsaade etmez.

2 – Türkiye'nin bölgedeki sorunlarda ve komşu ülkelerin iç meselelerinde aktif taraf olması, hem manevra alanını daraltıyor, hem de çok istediği halde arabulucu, hakem, kolaylaştırıcı olmasını engelliyor. Çünkü aralarında sorun yaşayan taraflara eşit mesafede duramıyor. Birini ötekine tercih ediyor. Aralarında sorun olan taraflar da, dünya da, Türkiye'yi arabulucu olarak görmüyor. Taraf olarak görüyor. Misal; Filistin'de Hamas ile El Fetih arasında arabuluculuğa heves ettik, olmadı. Çünkü Hamas'a yakın durduğumuz biliniyor. Misal; Suriye konusunda bu kadar taraf olduktan sonra, Rusya ve İran olmasa, araya girmese, Suriye'yi ikna etmese, şimdiki noktaya gelmek çok güç olurdu. Misal; Katar – Suudi Arabistan geriliminde Türkiye açıktan Katar'ı destekledi. Suudi Arabistan ve Körfez'deki müttefikleri ise Türkiye'nin bu konuya taraf olmamasını istediler, "aksi halde, çözümün parçası değil, sorunun parçası olursun" dediler. Arapların kendi aralarındaki gerilim ne kadar büyük olursa olsun, Arap olmayan bir Müslüman gücün (yani Türkiye ve İran'ın) arabuluculuğunu, hakemliğini istemedikleri bilinir. Gerekirse ABD, İngiltere, Fransa'nın arabuluculuğunu kabul edebilen Araplar, Türkiye ve İran'ı kesinlikle böyle görmezler.

3 – Türkiye, büyük önder Atatürk döneminde öncülük ettiği Balkan Antantı (1934) ve Sadabat Paktı (1937) gibi bölgesel

ittifaklara öncülük etmeli, bu konuda inisiyatif almalı. ABD kaynaklı bölünme tehdidine karşı, bölge ülkeleri arasındaki bir ittifaka öncülük etmek öncelikle Türkiye'ye düşer. Dahası, Türkiye, Soğuk Savaş bittikten sonra öncülük ettiği ve maalesef devamını getiremediği (Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, Türk Dilli Devlet ve Topluluklar Zirvesi) gibi bölgesel birlik çabalarına ağırlık vermeli. Bu konuda deneyim kazandı. Gerekli dersleri çıkardı. Bu ittifakların sadece askeri boyuttan ibaret olmaması, ekonomik, kültürel, bilimsel, teknolojik işbirliklerine de zemin oluşturması önemli. Bu konuda ulus üstü bir birlik olan Avrupa Birliği'nin, uluslararası örgütler olan Şanghay İşbirliği Örgütü'nün (ŞİÖ), Latin Amerika ülkelerinin kurduğu ALBA'nın (Latin Amerika İçin Bolivarcı İttifak) tecrübelerinden yararlanılmalı.

ORTAK TEHDİDE KARŞI BÖLGESEL İTTİFAK

4 – Türkiye, ortak ve asıl büyük tehdide, yani emperyalizm kaynaklı bölünme tehdidine karşı bir işbirliğine öncülük ederse, bölge ülkeleri de, aralarında yaşadıkları sorunlar ne olursa olsun, ortak ve büyük tehdide karşı bu ittifaka girmeye çalışırlar. Bu ittifakın cephe gerisinde Rusya, Çin, Hindistan gibi büyük ülkelerin olacağını bilirler. ABD'nin, hem bizzat kendi adıyla, hem de NATO eliyle kuşatmaya çalıştığı Rusya; 2018'de iç pazarının büyüklüğü ABD'yi yakalayan Çin; yani Trump Doktrini'nde ABD'nin "rakip" olarak tanımladığı iki Avrasya gücü, Ortadoğu'da ABD'nin etkisini azaltacak ittifaklara destek olurlar.

5 – ABD'nin IŞİD terör örgütünü tamamen bitirmek istemediği görüldü. Bunun 2 nedeni var. İlki, kendi yarattığı böylesine işlevsel bir aparatı, günü gelir lazım olur diye, takım çantasında tutuyor. Denetlenebilir düzeyde, elinin altında bulunduruyor. İkincisi, ABD; IŞİD terör örgütünün varlığını, PKK – PYD terör örgütüne verdiği desteğin gerekçesi olarak pazarlıyor.

6 – ABD; etnik, dinsel, mezhepsel kimlikler üzerinden Barzani ve PKK eliyle Irak'ı, PKK – PYD, IŞİD, El Nusra gibi terör örgütleri eliyle de Suriye'yi fiilen bölme yolunda çok yol aldı. Libya fiilen bölünmüş durumda. ABD'nin sıradaki hedefinin İran ve Türkiye olduğunu görmek için "stratejik derinlik" sahibi olmaya gerek yok. ABD'nin bu politikasını İsrail ve Suudi Arabistan da destekliyor. Rusya ise Suriye'nin bölünmesine karşı. Ancak özerk bir yapıya itirazı yok. Moskova; PKK – PYD terör örgütünün, ABD'nin tam hizmetinde, Suriye'nin bölünmesine çalışması yerine, PKK – PYD terör örgütü üzerinde mümkün olduğunca nüfuz sahibi olup, onu Suriye'de özerk bir yapı kurulursa, orada değerlendirmek istiyor. Rusya'nın hesap hatası da şu: Eğer Suriye birliğini koruyamaz, özerk yapı kurulursa ise ABD desteğini arkalayan PKK – PYD terör örgütü bununla yetinmez. Er geç bağımsızlık ister. Yani özerklik, federasyon kalıcı olmaz. Bağımsız devlet talebini ilelebet sonlandırmaz. Kısa süre için erteler, o kadar. Zayıflamış bir Esad da, bağımsızlık taleplerine uzun süre direnemez.

Sözün Özü: Dış politikada tutarlılık inandırıcılığı, inandırıcılık da caydırıcılığı getirir. Güvenilir ve öngörülebilir olmadan, nüfuz ve itibar sahibi olunamaz.

Barış Doster

Odatv.com

Diğer Yazıları

Tahran Zirvesi neleri gösterdi

09.09.2018

ABD, Ortadoğu'da bunları göremedi

02.09.2018

Tarihten ders çıkarmanın önemi

18.08.2018

ABD, İran'a karşı kimleri kullanacak

06.08.2018

Batı ittifakındaki çatlak büyüyor

26.07.2018

Trump'ın başlattığı ticaret savaşları neyi gösteriyor

16.07.2018

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Mentş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşığı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

